

2015-07-10

Fråga-svar

Afghanistan. Språket/dialekten hazaragi

Fråga

Är hazaragi är att anse som en dialekt av dari eller ett eget språk?

Svar

Nedan följer en sammanställning av utvalda källor som behandlar/har anknytning till ämnet.

Ethnologue: Languages of the World, är ett aktivt forskningsprojekt med hundratals lingvister och forskare som listar alla världens kända, levande språk. I Ethnologue katalogiseras Hazaragi som ett nivå-fem språk. (Se tabellen från Ethnologue på sid. 3 i detta dokument) Ethnologue anger också att hazaragi är besläktat med dari och att hazaragi möjligen är distinkt. Följande information om Hazaragi återfinns i Ethnologue:

”Widespread. 1,770,000 in Afghanistan (2000). Population total all countries: 2,210,000. *Status*: 5 (Developing). *Alternate Names*: Azargi, Hazara, Hezareh *Dialects*: None known. Related to Dari [prs]; possibly distinct. *Classification*: Indo-European, Indo-Iranian, Iranian, Western, Southwestern, Persian *Comments*: Ethnic group names are Dai Kundi, Dai Zangi, Behsud, Yekaulang, Polada, Urusgani, Jaguri, Ghazni Hazaras, Dai Miradad. Muslim (Shi’a).”

På Ethnologue, <http://www.ethnologue.com/about/problem-language-identification>, kan man läsa mer om svårigheterna med att definiera vad som skiljer ett språk från en dialekt.

I andra källor anges hazaragi inte som ett eget språk utan som en dialekt av persiska eller dari:

”Det finns även större dialekter så som hazaragi, som är en persisk dialekt närbesläktad med dari.” (Svenska Afghanistan Kommittén, Om Afghanistan – språk)

“The Hazaras speak a dialect of Dari (Persian Dialect) called Hazaragi and the vast majority of them follow the Shi'a sect (twelver Imami).” (Minority Rights Group International)

”Hazara origins are much debated... Their unwritten dialect, Hazaragi, contains regional languages - Arabic, Urdu, Mongol, Turkish and Dari/Farsi, which is now Afghanistan's primary language.” (Home Office, 2013, s. 210)

Antropologen Sayed Askar Mousavi som skrivit en bok om hazarerna i Afghanistan menar att *dialekt* är en mer passande benämning på hazaragi än språk. Mousavi menar att hazarernas dialekt skiljer sig mycket från andra farsi-talande, delvis på grund av hazaragis influenser av turkiska och mongoliska. (Mousavi 1998, sid 81f)

I den afghanska konstitutionens artikel 16 anges att dari och pashto är officiella språk i Afghanistan. Det anges även att andra språk kan anses officiella lokalt:

“From amongst Pashto, Dari, Uzbeki, Turkmani, Baluchi, Pachaie, Nuristani, Pamiri and other current languages in the country, Pashto and Dari shall be the official languages of the state. In areas where the majority of the people speak in any one of Uzbeki, Turkmani, Pachaie, Nuristani, Baluchi or Pamiri languages, any of the aforementioned language, in addition to Pashto and Dari, shall be the third official language, the usage of which shall be regulated by law” (s. 8)

Hazaragi är dock inte omnämnt som språk i den afghanska konstitutionen. (Afghanska konstitutionen, engelsk översättning)

**Table 1. Expanded Graded Intergenerational Disruption Scale
(Ethnologue.com)**

Level	Label	Description
0	International	The language is widely used between nations in trade, knowledge exchange, and international policy.
1	National	The language is used in education, work, mass media, and government at the national level.
2	Provincial	The language is used in education, work, mass media, and government within major administrative subdivisions of a nation.
3	Wider Communication	The language is used in work and mass media without official status to transcend language differences across a region.
4	Educational	The language is in vigorous use, with standardization and literature being sustained through a widespread system of institutionally supported education.
5	Developing	The language is in vigorous use, with literature in a standardized form being used by some though this is not yet widespread or sustainable.
6a	Vigorous	The language is used for face-to-face communication by all generations and the situation is sustainable.
6b	Threatened	The language is used for face-to-face communication within all generations, but it is losing users.
7	Shifting	The child-bearing generation can use the language among themselves, but it is not being transmitted to children.
8a	Moribund	The only remaining active users of the language are members of the grandparent generation and older.
8b	Nearly Extinct	The only remaining users of the language are members of the grandparent generation or older who have little opportunity to use the language.
9	Dormant	The language serves as a reminder of heritage identity for an ethnic community, but no one has more than symbolic proficiency.
10	Extinct	The language is no longer used and no one retains a sense of ethnic identity associated with the language.

Denna sammanställning av information/länkar är baserad på informationssökningar gjorda av Migrationsverkets landinformationsenhet under en begränsad tid. Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestridda/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i sammanställningen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden. Refererade dokument bör läsas i sitt sammanhang.

Källförteckning

Elektroniska källor

Ethnologue: Languages of the World, *Afghanistan – Hazaragi*, odaterad
<http://www.ethnologue.com/language/haz>
(hämtad 2015-07-07)

Ethnologue: Languages of the World, *Language status*, odaterad
<http://www.ethnologue.com/about/language-status> (hämtad 2015-07-07)

Ethnologue: Languages of the World, *The Problem of Language Identification*, odaterad
<http://www.ethnologue.com/about/problem-language-identification> (hämtad 2015-07-09)

Minority Rights Group International, *World Directory of Minorities and Indigenous People, Afghanistan- Hazaras- Language and Sect*, odaterad
<http://www.minorityrights.org/5440/afghanistan/hazaras.html> (Hämtad 2015-07-09)

Svenska Afghanistan Kommittén, *Om Afghanistan – språk*, odaterad
<http://www.sak.se/om-afghanistan/sprak/>, (hämtad 2015-07-07)

National Legislative Bodies, *Constitution of Afghanistan* [Afghanistan], 3 January 2004, available at: <http://www.refworld.org/docid/404d8a594.html>
(hämtad 2015-07-09)

United Kingdom: Home Office, *Country of Origin Information Report - Afghanistan*, 8 May 2013, available at:
<http://www.refworld.org/docid/512de6902.html> (hämtad 2015-07-09)

Tryckta källor

Mousavi, Sayed Askar, *The Hazaras of Afghanistan – An Historical, Cultural, Economic and Political study*, 1998, Curzon Press, Richmond